

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 sierpnia 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartosz Kasielski

Protokolant: sekretarz sądowy Sylwia Wróblewska

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa M. M., M. G. (1) i S. R.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

I. w sprawie z powództwa M. M. :

1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz M. M. kwotę 27.500 zł (dwadzieścia siedem tysięcy pięćset złotych) tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami od kwot :

a) 24.500 zł (dwadzieścia cztery tysiące pięćset złotych) od dnia 11 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty;

b) 3.000 zł (trzy tysiące złotych) od dnia 27 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty;

przy czym w okresie do dnia 31 grudnia 2015 roku w wysokości odsetek ustawowych, a w okresie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie;

2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz M. M. kwotę 3.057 zł (trzy tysiące pięćdziesiąt siedem złotych) tytułem odszkodowania wraz z odsetkami od kwot :

a) 1.500 zł (jeden tysiąc pięćset złotych) od dnia 11 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty;

b) 1.557 zł (jeden tysiąc pięćset pięćdziesiąt siedem złotych) od dnia 27 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty;

przy czym w okresie do dnia 31 grudnia 2015 roku w wysokości odsetek ustawowych, a w okresie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie;

3. oddala powództwo w pozostałej części;

4. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz M. M. kwotę 4.717 zł (cztery tysiące siedemset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu;

5. nakazuje pobrać od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 1.087,27 zł (jeden tysiąc osiemdziesiąt siedem złotych 27/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

II. w sprawie z powództwa M. G. (1) :

1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz M. G. (1) kwotę 29.000 zł (dwadzieścia dziewięć tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami od kwot :

a) 7.840 zł (siedem tysięcy osiemset czterdzieści złotych) od dnia 11 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty;

b) 21.160 zł (dwadzieścia jeden tysięcy sto sześćdziesiąt złotych) od dnia 27 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty;

przy czym w okresie do dnia 31 grudnia 2015 roku w wysokości odsetek ustawowych, a w okresie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie;

2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz M. G. (1) kwotę 3.859 zł (trzy tysiące osiemset pięćdziesiąt dziewięć złotych) tytułem odszkodowania wraz z odsetkami od kwot :

a) 2.260 zł (dwa tysiące dwieście sześćdziesiąt złotych) od dnia 11 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty;

b) 1.599 zł (jeden tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych) od dnia 27 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty;

przy czym w okresie do dnia 31 grudnia 2015 roku w wysokości odsetek ustawowych, a w okresie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie;

3. oddala powództwo w pozostałej części;

4. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz M. G. (1) kwotę 3.922 zł (trzy tysiące dziewięćset dwadzieścia dwa złote) tytułem kosztów procesu;

5. nakazuje pobrać od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 2.130,42 zł (dwa tysiące sto trzydzieści złotych 42/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

III. w sprawie z powództwa S. R. :

1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz S. R. kwotę 8.600 zł (osiem tysięcy sześćset złotych) tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 grudnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz S. R. kwotę 266 zł (dwieście sześćdziesiąt sześć złotych) tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 grudnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

3. oddala powództwo w pozostałej części;

4. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz S. R. kwotę 2.928,88 zł (dwa tysiące dziewięćset dwadzieścia osiem złotych 88/100) tytułem kosztów procesu;

5. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych kwoty :

a) 70,44 zł (siedemdziesiąt złotych 44/100) od S. R.;

b) 516,55 zł (pięćset szesnaście złotych 55/100) od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.;

6. nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi na rzecz S. R. kwotę 56,20 zł (pięćdziesiąt sześć złotych 20/100) tytułem części niewykorzystanej zaliczki uiszczonej w dniu 3 lutego 2015 roku.

Sygn. akt I C 1097/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 9 października 2014 roku skierowanym przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. :

a) M. M. wystąpił o zapłatę kwot : 24.500 złotych tytułem zadośćuczynienia, 978 złotych tytułem zwiększonych potrzeb oraz 522 złote tytułem zniszczonej odzieży wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty;

b) M. G. (1) wystąpił o zapłatę kwot : 7.840 złotych tytułem zadośćuczynienia, 500 złotych tytułem zwiększonych potrzeb oraz 1.760 złotych tytułem zniszczonej odzieży wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty;

c) S. R. wystąpił o zapłatę kwot : 9.600 złotych tytułem zadośćuczynienia oraz 500 złotych tytułem zwiększonych potrzeb wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty.

Jednocześnie powodowie wnieśli o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku mogące powstać w przyszłości oraz przyznanie na rzecz każdego z nich kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowiska procesowe M. M., M. G. (1) i S. R. wskazali, że swoje żądanie wywodzą z związku z negatywnymi następstwami wypadku komunikacyjnego z dnia 13 września 2012 roku z ich udziałem, którego sprawca legitymował się ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

(pozew k.3 – 8)

W odpowiedzi na pozew z dnia 22 grudnia 2014 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa i przyznanie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany nie kwestionując swojej zasady odpowiedzialności wskazał, że wypłacone na etapie postępowania likwidacyjnego świadczenia w pełni rekompensują poniesione przez powodów krzywdy i szkody, w związku z czym zgłoszone roszczenia jako nieudowodnione i znacząco wygórowane nie znajdują uzasadnienia.

(odpowieź na pozew k.33 – 34)

Pismem procesowym z dnia 19 kwietnia 2017 roku M. M. i M. G. (1) dokonali przedmiotowej modyfikacji powództwa wnosząc o zasądzenie :

a) na rzecz M. M. kwot :

- 27.500 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami od kwoty 24.500 złotych od dnia doręczenia odpisu pozwu oraz od kwoty 3.000 złotych od dnia doręczenia odpisu pisma z dnia 19 kwietnia 2017 roku;

- 2.535 złotych tytułem odszkodowania z tytułu zwiększonych potrzeb wraz z odsetkami od kwoty 978 złotych od dnia doręczenia odpisu pozwu oraz od kwoty 1.557 złotych od dnia doręczenia odpisu pisma z dnia 19 kwietnia 2017 roku;

- 522 złote tytułem zniszczonej odzieży wraz z odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu;

b) na rzecz M. G. (1) kwot :

- 29.000 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami od kwoty 7.840 złotych od dnia doręczenia odpisu pozwu oraz od kwoty 21.160 złotych od dnia doręczenia odpisu pisma z dnia 19 kwietnia 2017 roku;

- 2.099 złotych tytułem odszkodowania z tytułu zwiększonych potrzeb wraz z odsetkami od kwoty 500 złotych od dnia doręczenia odpisu pozwu oraz od kwoty 1.599 złotych od dnia doręczenia odpisu pisma z dnia 19 kwietnia 2017 roku;

- 1.760 złotych tytułem zniszczonej odzieży wraz z odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu.

Nadto powodowie, w tym również S. R. wskazali, że dochodzą odsetek w wysokości odsetek ustawowych za okres od dnia 31 grudnia 2015 roku oraz odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty.

(pismo procesowe z dnia 19 kwietnia 2017 roku k.648 – 651)

Sąd Rejonowy ustalił następując stan faktyczny :

W dniu 13 września 2012 roku około godziny 18:45 w miejscowości B. doszło do wypadku komunikacyjnego z udziałem pojazdów marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) oraz V. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

W. S. kierując pojazdem marki A. naruszył nieumyślnie zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, że znajdując się na drodze podporządkowanej nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu pojazdowi marki V. doprowadzając do zderzenia obu pojazdów, na skutek czego pasażerowie pojazdu marki V. tj. M. M., M. G. (1) i S. R. doznali obrażeń ciała.

W dacie zdarzenia W. S. legitymował się ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W..

Wyrokiem z dnia 9 stycznia 2014 roku Sąd Rejonowy w Żyrardowie w sprawie sygn. akt II K 50/13 uznał W. S. za winnego popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 177 § 1 k.k., przy czym postępowanie karne prowadzone przeciwko niemu warunkowo umorzył na okres 1 roku tytułem próby.

(notatka urzędowa k.67, telefonogram k.74v, akt oskarżenia k.82 – 83, wyrok w sprawie II K 50/13, polisa k.85 – 86, dokumentacja zdjęciowa k.98 – 102)

M. M. został przetransportowany w kołnierzu ortopedycznym do Wojewódzkiego Szpitala (...) w S., gdzie po badaniu klinicznym i tomograficznym rozpoznano uraz głowy z obrzękiem mózgu, rany powieki górnej prawej i małżowiny usznej prawej, złamanie bez przemieszczenia prawego obojczyka, trzony mostka z niewielkim przemieszczeniem, stłuczenie płata górnego prawa płuca, pęknięcie V i VI żebra prawego oraz stłuczenie prawego kolana i okolicy biodrowej prawej. Podczas pobytu w szpitalu od dnia 13 września 2012 roku do dnia 17 września 2012 roku zastosowano temblak na kończynę górną prawą celem unieruchomienia złamanego obojczyka, który miał być zastąpiony w warunkach domowych kamizelką ortopedyczną.

W dniu 17 września 2012 roku M. M. został zwolniony do domu z zaleceniami dalszego leczenia w poradni ortopedycznej, utrzymywania unieruchomienia przez okres 6 tygodni oraz stosowania leków przeciwbólowych. O. usunięto ostatecznie po 7 tygodniach, zaś w ramach badania RTG z dnia 29 października 2012 roku potwierdzono wygojone złamanie obojczyka z niewielkim złamaniem osi trzonu. Z uwagi na znaczny przykurcz w stawie barkowym prawym skierowano M. M. na rehabilitację w trybie pilnym, którą odbył w Centrum (...) w W..

W trakcie konsultacji ortopedycznej w dniu 29 września 2012 roku stwierdzono drętwienie IV i V palców prawej ręki i skierowano do poradni neurologicznej. W ramach badania neurologicznego z dnia 13 października 2012 roku nie ustalono objawów ubytkowych, podczas wizyty w dniu 15 listopada 2012 roku odnotowano zmniejszenie drętwienia prawej dłoni, które nie zostały stwierdzone podczas następnego badania w dniu 6 grudnia 2014 roku. Od dnia 25 sierpnia 2014 roku mężczyzna kontynuował leczenie neurologiczne z uwagi na przewlekłe bóle głowy i łagodne napadowe zawroty głowy. W badaniu EEG w dniu 29 sierpnia 2014 roku opisane zostały zmiany nieprawidłowe napadowe w okolicach czołowo – centralnych i skroniowych.

M. M. przebywał na zwolnieniu lekarskim do dnia 6 grudnia 2012 roku, po czym z uwagi na odzyskanie pełnej ruchomości prawego barku powrócił do pracy.

(dokumentacja medyczna k.307 – 329, 332 – 334)

W wyniku wypadku z dnia 13 września 2012 roku M. M. doznał obrażeń, które skutkowały następującym uszczerbkiem na zdrowiu : złamanie obojczyka wygojone ze złamaniem osi trzonu (4 %), złamanie trzonu mostka wygojone bez zniekształcenia (1 %), złamanie dwóch żeber wygojone bez zniekształcenia klatki piersiowej (2 %), skręcenie kręgosłupa szyjnego w mechanizmie „smagnięcia biczem” wygojone z ograniczeniem rotacji o 20 stopni (2 %), a także nie powodujące wystąpienia uszczerbku na zdrowiu stłuczenia okolicy stawu biodrowego i prawego kolana wygojone bez trwałych następstw.

Po opuszczeniu szpitala cierpienia fizyczne mężczyzny były bardzo duże, uniemożliwiające samodzielne przekręcanie się na boki w pozycji leżącej oraz przyjmowanie z leżenia pozycji siedzącej i stojącej. Po upływie 3 tygodni cierpienia fizyczne stopniowo zmniejszały się do miernych i utrzymywały się na tym etapie do zakończenia cyklu terapeutycznego.

Na skutek zdarzenia z dnia 13 września 2012 roku M. M. wymagał pomocy osób trzecich we wszystkich czynnościach samoobsługi i życia codziennego w wymiarze 5 godzin dziennie (2 tygodnie), 4 godzin dziennie (kolejne 5 tygodni) oraz 2 godzin dziennie (od 8 tygodnia do dnia 15 grudnia 2012 roku).

Uzasadnionymi wydatkami poniesionymi w związku z procesem leczenia pozostawały koszty : zakupu kamizelki ortopedycznej, stosowania leków przeciwbólowych (35 złotych miesięcznie przez 2 miesiące oraz 10 złotych miesięcznie przez następne 3 miesiące), porady lekarskiej oraz cyklu odpłatnej fizjoterapii.

Rokowania co do stanu zdrowia M. M. są pomyślne, zaś okresowo występujące dolegliwości bólowe z biegiem czasu ulegną wycofaniu. Nie jest wykluczony wpływ przebytego urazu biczowego kręgosłupa na przyspieszenie zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa (spondyloza), przy czym schorzenie tego typu, o podłożu zużycia tkanki, pozostaje typowe dla wieku inwolucji, a na jej przedwczesne występowanie wpływają przede wszystkim czynniki genetyczne, ale również przewlekłe przeciążenia statycznie – dynamiczne bądź przebyte mikro i makro urazy.

(opinia pisemna biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej k.502 – 506)

Z punktu widzenia ortopedii doznane przez M. M. wygojone urazy : złamania obojczyka prawego ze zniekształceniem, złamanie trzonu mostka bez zniekształcenia oraz złamanie żeber V i VI po prawej stronie bez zniekształcenia klatki piersiowej skutkowało trwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 8 %.

Cierpienia fizyczne po wypadku były średniego natężenia zmniejszając się wraz z upływem czasu. Aktualne rokowania co do stanu zdrowia pozostają dobre.

(opinia biegłego z zakresu ortopedii k.615 – 618)

Z neurologicznego punktu widzenia M. M. doznał urazu głowy z utratą przytomności ze stwierdzonym po wypadku niewielkim przemijającym obrzękiem mózgu, co skutkowało trwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 7 %.

Zgłaszane przez mężczyznę drętwienie IV i V palca prawej dłoni pozostawało następstwem przymusowego ustawienia prawej ręki w warunkach unieruchomienia kończyny. Dolegliwości te nie potwierdzały jednak organicznego uszkodzenia prawego nerwu łokciowego.

Nasilenie cierpień psychicznych pozostawało umiarkowane, zaś rokowania co do stanu zdrowia na przyszłość pozostają dobre.

(opinie pisemna i uzupełniająca ustna biegłego z zakresu neurologii k.550 – 551, k.586)

Z punktu widzenia chirurgii plastycznej M. M. doznał pourazowej blizny powieki górnej oka prawego o wymiarach 10mm na 4 mm i prawej małżowiny usznej (linijna, pourazowa o długości 2 cm) oraz zniekształceń bliznowatych brzucha o wymiarach 4cm na 6 cm, skutkujących trwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 3 %.

Stwierdzone blizny pourazowe stanowią trwałe oszpecenie mężczyzny o niewielkim stopniu, które nie może być usunięte ani w drodze operacji plastycznej ani poprzez leczenie zachowawcze. Wobec stosunkowo małych blizn twarzy i spowodowanego przez nie nieznacznego zniekształcenia, ewentualny zabieg korekcyjny nie przyniósłby istotnej poprawy.

(opinia biegłego z zakresu chirurgii plastycznej k.567 – 569)

W toku procesu leczenia M. M. poniósł koszty zakupu kamizelki ortopedycznej (400 złotych), porady lekarskiej w dniu 19 listopada 2012 roku (170 złotych) oraz zabiegów rehabilitacyjnych w Centrum (...) (7 x 80 złotych = 560 złotych).

W wyniku wypadku zniszczeniu uległy przedmioty osobiste i odzież o łącznej wartości około 1.650 złotych, w tym buty marki E., spodnie jeansowe, koszula z długim rękawem, zegarek marki T., okulary przeciwsłoneczne oraz telefon komórkowy marki i. (...).

(dowód z przesłuchania powoda M. M. k.646, faktury k.341, 344 – 350, zestawienie uszkodzonego mienia k.406, dokumentacja zdjęciowa k.408 – 411)

M. G. (1) został przetransportowany do Szpitala (...) w G., gdzie rozpoznano złamanie obojczyka lewego, stłuczenie tkanek miękkich okolicy mostka oraz ranę ciętą okolicy wargi dolnej, a także masywne zmiany zwyrodnieniowe trzonów kręgowych modelujących worek oponowy bez świeżych zmian pourazowych. Zalecono stosowanie kołnierza ortopedycznego przez 14 dni. W dniu 17 września 2012 roku mężczyzna został poddany zabiegowi operacyjnemu w związku z wewnętrznym zespoleniem odłamami płytki i śrubami złamanego obojczyka, po którym zalecono noszenie kończyny górnej lewej na temblaku, a po powrocie do domu unieruchomienie w ortezie. M. G. (1) został zwolniony do domu w dniu 20 września 2012 roku z zaleceniami zmiany opatrunków co 2 dni, kontroli w poradni ortopedycznej w terminie 10 dni, stosowanie leków przeciwbólowych, a także oszczędzania się.

Po odstawieniu kołnierza ortopedycznego mężczyzna odbywał zabiegi fizykoterapeutyczne okolic kręgosłupa szyjnego z zastosowaniem elektro, magneto i laseroterapii, zaś po uzyskaniu zrostu lewego barku zabiegi kinezyterapii i fizykoterapii lewego barku. (...) zespalający obojczyk usunięto zabiegiem operacyjnym w dniu 5 czerwca 2013 roku. W styczniu 2014 roku M. G. (1) odbył serię dalszych zabiegów usprawniających zleconych przez lekarza rehabilitanta.

Wobec zgłaszanych dolegliwości po urazie głowy i kręgosłupa szyjnego mężczyzna pozostawał pod stałą opieką neurologiczną w okresie od dnia 17 października 2012 roku do dnia 17 października 2013 roku.

M. G. (1) przebywał na zwolnieniu lekarskim po operacji złamanego obojczyka przez okres 2 miesięcy, po czym wrócił do pracy. Po zabiegu usunięcia metalu zespalającego wymiar zwolnienia objął 2 tygodnie.

(dokumentacja medyczna k.117 – 131, 133 – 137, 139 – 148, 151 – 164, 166 – 168, 170 – 171, 215, 252 – 266, 529 – 547)

W wyniku wypadku z dnia 13 września 2012 roku M. G. (1) doznał obrażeń, które skutkowały następującym uszczerbkiem na zdrowiu : złamanie lewego obojczyka wygojone bez zniekształcenia z zanikiem mięśniowym barku (5 %) oraz biczowy uraz kręgosłupa szyjnego w przebiegu zaawansowanej choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa wygojone z zaburzeniami czucia powierzchniowego (2 %).

Stwierdzony uszczerbek związany ze złamaniem lewego obojczyka uwzględnia łącznie ranę pooperacyjną (bliznę) oraz zanik mięśniowy.

W pierwszych dwóch tygodniach po wypadku cierpienia fizyczne mężczyzny były znaczne, a następnie zmniejszały się od miernych do niewielkich z okresowym wzrostem podczas narastania bólu miejscowego i utrzymywały się do lipca 2013 roku.

Na skutek zdarzenia z dnia 13 września 2012 roku M. G. (1) wymagał pomocy osób trzecich w czynnościach higienicznych, ubieraniu się oraz wszystkich czynnościach życia codziennego w wymiarze 3 godzin dziennie przez pierwsze dwa miesiące, a następnie przez około 3 godziny tygodniowo do marca 2013 roku w zakresie czynności wymagających podnoszenia obu kończyn powyżej poziomu głowy oraz przenoszeniu ciężarów powyżej 8 kilogramów.

Uzasadnionymi wydatkami poniesionymi w związku z procesem leczenia pozostawały koszty : zakupu niestandardyzowanych leków przeciwbólowych (40 złotych miesięcznie przez pierwszy miesiąc oraz 10 złotych miesięcznie od drugiego miesiąca do lipca 2013 roku), zakup ortezy oraz cykl odpłatnych rehabilitacji

Przebyte urazy nie upośledzają M. G. (1) w istotnym zakresie, przy czym nie można wykluczyć wpływu urazu biczowego kręgosłupa szyjnego na przyspieszenie rozwoju istniejącej samoistnej choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa.

(opinie pisemna oraz uzupełniająca pisemna i ustne biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej k.508 – 512, k.587, k.628, k.644)

Z ortopedycznego punktu widzenia M. G. (1) doznał obrażeń w postaci wygojonego złamania trzonu obojczyka lewego i stanu po urazie kręgosłupa szyjnego bez upośledzenia funkcji skutkujących trwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 5 %.

Uzasadnionymi pozostawały wydatki poniesione przez mężczyznę ze stosowaniem leków przeciwbólowych oraz przebytych cykli rehabilitacji.

Cierpienia fizyczne po wypadku były średniego natężenia, w szczególności z uwagi na konieczność przeprowadzenia zabiegu operacyjnego i unieruchomienie, a następnie zmniejszały się wraz z upływem czasu. Aktualne rokowania co do stanu zdrowia pozostają dobre.

(opinia biegłego z zakresu ortopedii k.603 – 606)

Z neurologicznego punktu widzenia M. G. (1) doznał urazu głowy z możliwym niewielkim stłuczeniem prawego płata czołowego, co skutkowało trwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 7 %.

Zgłaszane aktualnie przez mężczyznę zaburzenia czucia na lewej ręce, w okolicy barku i szyi związane są z pooperacyjnym uszkodzeniem drobnych nerwów skórnych tej okolicy.

Nasilenie cierpień psychicznych pozostawało umiarkowane, zaś rokowania co do stanu zdrowia na przyszłość pozostają dobre.

(opinie pisemna i uzupełniająca ustna biegłego z zakresu neurologii k.548 – 549, k.586)

Z punktu widzenia chirurgii plastycznej M. G. (1) doznał blizny liniowej o długości 3 cm w okolicy lewego kąta ust na wardze dolnej oraz blizny pooperacyjnej o wymiarach 13 cm na 2 cm biegnącej równolegle do lewego obojczyka, skutkujących trwałym uszczerbkiem na zdrowiu w łącznej wysokości 5 %, przy czym uszczerbek związany z blizną pooperacyjną (3 %) zawiera się w uszczerbku obejmującym złamanie lewego obojczyka z punktu widzenia ortopedii i rehabilitacji medycznej.

Stwierdzone blizny pourazowe stanowią trwałe oszpecenie mężczyzny o umiarkowanym stopniu, które nie może być usunięte ani w drodze operacji plastycznej ani poprzez leczenie zachowawcze. W przyszłości możliwy jest jedynie zabieg korekcyjny blizny w okolicy obojczyka, który może poprawić jej wygląd, ale nie zlikwiduje jej zupełnie

(opinie pisemna i ustna uzupełniająca biegłego z zakresu chirurgii plastycznej k.560 – 563, k.588)

W toku procesu leczenia M. G. (1) poniósł koszty zakupu ortezy (400 złotych), wizyty lekarskiej (170 złotych), leków oraz zabiegów rehabilitacyjnych w Centrum (...) (4 x 80 złotych = 320 złotych oraz 800 złotych, łącznie 1.120 złotych).

W wyniku wypadku zniszczeniu uległa odzież w postaci garnituru wizytowego marki V. i koszula marki W. o łącznej wartości około 1.760 złotych, które były rzeczami stosunkowo nowymi i nieużyтыми.

(dowód z przesłuchania powoda M. G. (1) k.646 – 647, paragony k.116, 132, 165,

faktury k.185 – 187v, rachunek k.188v, dokumentacja zdjęciowa k.273, 283 – 289)

S. R. został przetransportowany do Szpitala (...) w S., gdzie udzielono mu opieki medycznej w ramach Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. Po wykonanych badaniach klinicznych i obrazowych, które nie wykazały zmian urazowych kostnych rozpoznano uraz klatki piersiowej. Z uwagi na znaczne dolegliwości bólowe tułowia i lewego kolana zastosowano leki przeciwbólowe i mężczyzna został zwolniony do domu.

Wobec utrzymującego się bólu lewego kolana w dniu 7 listopada 2012 roku wykonano badanie USG wskazujące na brak wysięku, lecz nieco obrzękniętą błonę maziową. W kolejnym badaniu USG z dnia 10 grudnia 2013 roku potwierdzono wysięk w zachyłku nadrzepkowym i obrzęk błony maziowej, w związku z czym przeprowadzono punkcję z podaniem dostawowym leku przeciwzapalnego.

Po upływie miesiąca od wypadku S. R. powrócił do pracy.

(dokumentacja medyczna k.63 – 66, 93 – 97)

W wyniku wypadku z dnia 13 września 2012 roku S. R. doznał stłuczenia lewego kolana z następowym zapaleniem wysiękowym stawu kolanowego oraz stłuczenia klatki piersiowej wygojonego bez trwałych następstw, co skutkowało wystąpieniem długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 2 %.

Cierpienia fizyczne w pierwszym tygodniu były bardzo duże, w następnych dwóch tygodniach mierne, a następnie niewielkie z okresowym nasileniem do poziomu miernego.

Na skutek zdarzenia z dnia 13 września 2012 roku S. R. wymagał pomocy osób trzecich w czynnościach higienicznych oraz wszystkich czynnościach życia codziennego w wymiarze 2 godzin dziennie przez pierwszy tydzień, a następnie przez 1 godzinę dziennie w okresie dwóch tygodni.

Uzasadnionymi wydatkami poniesionymi w związku z procesem leczenia pozostawały koszty konsultacji chirurgicznej w dniu 26 września 2012 roku wraz z wykonanym zdjęciem RTG. Przeprowadzona w późniejszym okresie konsultacja ortopedyczna z badaniem USG mogła być wykonana w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia.

Rokowania na przyszłość w związku z przebyłym urazem klatki piersiowej są pomyślne. Nie można natomiast wykluczyć rozwoju przedwczesnych zmian zwyrodnieniowych lewego stawu kolanowego.

(opinie pisemna oraz uzupełniająca pisemna i ustne biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej k.514 – 517, k.587, k.630, k.644 – 645)

Z ortopedycznego punktu widzenia S. R. doznał obrażeń w postaci stanu po urazie klatki piersiowej i kręgosłupa w odcinku piersiowym bez upośledzenia funkcji z zespołem bólowym, co nie skutkowało wystąpieniem uszczerbku na zdrowiu.

Cierpienia fizyczne po wypadku były stopnia miernego, a aktualne rokowania co do stanu zdrowia pozostają dobre.

(opinia biegłego z zakresu ortopedii k.609 – 611)

Z punktu widzenia chirurgii plastycznej S. R. doznał pourazowej blizny prawego podudzia o wymiarach 8 cm na 1,5 cm, która skutkowała trwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 2 %.

Stwierdzona blizna pourazowa stanowi trwale, niewielkie oszpecenie mężczyzny, które nie powoduje zaburzeń czynnościowych. Blizna nie może być całkowicie usunięta ani w drodze operacji plastycznej ani poprzez leczenie zachowawcze. Z uwagi na jej lokalizację (napięta skóra w obrębie słabo ukrwionego podudzia) możliwość korekty chirurgicznej celem zmniejszenia rozmiarów blizny jest bardzo ograniczona.

(opinie pisemna i ustna uzupełniająca bieglego z zakresu chirurgii plastycznej k.564 – 566)

W toku procesu leczenia S. R. poniósł koszty konsultacji ortopedycznej (100 złotych) oraz badania RTG kręgosłupa (30 złotych). Mężczyzna zarówno przed, jak i po wypadku z dnia 13 września 2012 roku nie miał innych urazów lewego kolana.

(dowód z przesłuchania powoda S. R. – protokół rozprawy z dnia 25 lipca 2017 roku 2:24min – 13:20 min k.655 – 656, faktura k.54, rachunek k.54v)

W okresie od lipca 2009 roku do czerwca 2013 roku stawka pełnej odpłatności jednej roboczogodziny za usługi opiekuńcze według (...) Komitetu Pomocy (...) wynosiła 9,50 złotych za godzinę.

(okoliczność znana urzędowo)

Pismem z dnia 10 lutego 2014 roku M. M. wezwał (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. do zapłaty kwot : 200.000 złotych tytułem zadośćuczynienia oraz 10.466,39 złotych tytułem odszkodowania (w tym m.in. 2.373,43 złotych tytułem kosztów rehabilitacji, 649 złotych tytułem kosztów leczenia, 5.700 złotych tytułem opieki osób trzecich oraz 1.647 złotych tytułem zniszczonej odzieży).

Decyzją z dnia 11 marca 2014 roku ubezpieczyciel przyznał na rzecz M. M. kwoty : 13.000 złotych tytułem zadośćuczynienia, 915,96 złotych tytułem kosztów leczenia, 496 złotych tytułem kosztów opieki oraz 461 złotych tytułem zniszczonych rzeczy osobistych. Decyzją z dnia 6 czerwca 2014 roku wypłacono na rzecz mężczyzny dalszą kwotę 7.000 złotych tytułem zadośćuczynienia, zaś decyzją z dnia 29 lipca 2014 roku dalszą kwotę 663,50 złotych tytułem zniszczonych rzeczy osobistych.

(zgłoszenie szkody k.398v – 403, decyzja z dnia 11 marca 2014 roku k.297, decyzja z dnia 6 czerwca 2014 roku k.306, decyzja z dnia 29 lipca 2014 roku k.335)

Pismem z dnia 11 marca 2014 roku M. G. (1) wezwał (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. do zapłaty kwot : 200.000 złotych tytułem zadośćuczynienia oraz 8.762,41 złotych tytułem odszkodowania (w tym m.in. 2.086,20 złotych tytułem kosztów leczenia, 2.850 złotych tytułem opieki osób trzecich oraz 1.760 złotych tytułem zniszczonej odzieży).

Decyzją z dnia 3 kwietnia 2014 roku ubezpieczyciel przyznał na rzecz M. G. (1) kwoty : 11.000 złotych tytułem zadośćuczynienia, 664,16 złotych tytułem kosztów leczenia, 90 złotych tytułem kosztów opieki oraz 7,56 złotych tytułem kosztów kserokopii dokumentacji medycznej.

(zgłoszenie szkody k.178 – 184, decyzja z dnia 3 kwietnia 2014 roku k.114)

Pismem z dnia 15 lutego 2014 roku S. R. wezwał (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. do zapłaty kwot : 45.000 złotych tytułem zadośćuczynienia oraz 3.850 złotych tytułem odszkodowania w związku z wypadkiem z dnia 13 września 2012 roku.

Decyzją z dnia 18 lutego 2014 roku ubezpieczyciel przyznał na rzecz S. R. kwotę 1.400 złotych tytułem zadośćuczynienia, 200 złotych tytułem zniszczonych rzeczy osobistych oraz 130 złotych tytułem kosztów leczenia.

(zgłoszenie szkody k.88 – 91, decyzja z dnia 15 lutego 2014 roku k.55)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie twierdzeń powodów, złożonej przez strony dokumentacji, w tym zawartej w aktach likwidacji szkody, jak również opiniach biegłych z zakresu rehabilitacji medycznej, ortopedii, neurologii oraz chirurgii plastycznej.

Złożone w toku niniejszego postępowania ekspertyzy zobrazowały w kompleksowy sposób charakter obrażeń doznanych przez powodów na skutek wypadku oraz związanego z nimi stopnia uszczerbku na zdrowiu. Jednocześnie zgłaszane przez strony zastrzeżenia podlegały wyczerpującemu wyjaśnieniu w ramach licznych uzupełniających opinii pisemnych i ustnych.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że ekspertyzy biegłych z dziedziny neurologii i chirurgii plastycznej nie były ostatecznie kwestionowane przez żadną ze stron. Sąd uwzględnił przy tym zgodne twierdzenia biegłych z zakresu rehabilitacji medycznej i chirurgii plastycznej, co do zakresu uszczerbku stwierdzonego u powoda M. G. (1) (tożsamość w zakresie blizny pooperacyjnej i wygojonego złamania lewego obojczyka).

Z kolei rozbieżności w zakresie oceny stanu zdrowia, w tym zakresu wymaganej wyreki ze strony osób trzecich, a także wymiaru uszczerbku co do powodów M. G. (1) i S. R., jakie wyniknęły na gruncie ostatecznych konkluzji przedłożonych przez biegłego ortopedę i rehabilitanta medycznego, zostały rozstrzygnięte w oparciu o wnioski tego ostatniego.

Ekspert z dziedziny rehabilitacji konsekwentnie wskazywała na różnice co do metodologii oceny negatywnych skutków wypadku. O ile jej wnioski sprowadzały się do badania również aspektów czynnościowych, o tyle ortopeda uwzględniał jedynie zmiany anatomiczne i morfologiczne z pominięciem pourazowych zespołów bólowych, które mogły występować w toku procesu leczenia, a nie były widoczne w ramach badania przedmiotowego. Nie bez znaczenia pozostaje przy tym okoliczność, że badanie ortopedyczne przeprowadzono w październiku 2016 roku, a więc 4 lata po wypadku (dla porównania badanie przez rehabilitanta nastąpiło również niecałe 3 lata po zdarzeniu, jednakże ponad rok przed ortopedą).

W przypadku M. G. (2) uwzględnione zostały zgłaszane okresowo dolegliwości bólowe kręgosłupa, w związku z którymi prowadzone było leczenie neurologiczne przez okres około roku po wypadku (fakt wynikający z dostępnej dokumentacji), co ostatecznie rodziło konieczność uwzględnienia tego uszczerbku (2 %), przy czym z uwagi na inną podstawę jego orzeczenia, niż w przypadku neurologa, wskazane wartości nie pokrywały się.

W odniesieniu zaś do S. R. ostateczne stanowisko eksperta z dziedziny rehabilitacji zostało zweryfikowane (zmniejszenie wymiaru uszczerbku z 5 % do 2 %), niemniej jednak biegła w przekonujący sposób wyjaśniła, że zgłaszane i potwierdzone dolegliwości lewego kolana stanowiły następstwo zdarzenia (prawdopodobieństwo graniczące z pewnością k.644). Bezsprzecznie doszło do urazu w zakresie kolana, co zapoczątkowało zmiany zwyrodnieniowe widoczne już 2 miesiące po zdarzeniu (opis badania USG z dnia 7 listopada 2012 roku). S. R. wykluczył przy tym inne zdarzenia, w których lewe kolano narażone byłoby na potencjalne urazy. W tym kontekście sytuacyjnym, kierując się zasadami doświadczenia życiowego Sąd uznał, że konkluzje biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej w pełniejszy sposób odpowiadają rzeczywistemu zakresowi negatywnych następstw zdarzenia.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje :

Powództwa podlegały uwzględnieniu w przeważającym zakresie.

Na wstępie podkreślenia wymaga fakt, że powodów w niniejszej sprawie łączyło współuczestnictwo formalne (art. 72 § 1 pkt 2 k.p.c.), w związku z czym ich roszczenia zgłoszone w ramach jednego postępowania należało potraktować jako odrębne powództwa. Mając jednak na względzie zbliżoną podstawę faktyczną żądań uzasadnionym pozostawało łączne przeprowadzenie rozważań prawnych odnośnie zagadnień stanowiących przedmiot rozstrzygnięcia.

Bezsporna w niniejszej sprawie pozostaje zasada odpowiedzialności pozwanej za skutki wypadku komunikacyjnego z dnia 13 września 2012 roku. Okoliczność ta nie była kwestionowana na żadnym etapie postępowania, a potwierdza ją fakt ubezpieczenia odpowiedzialności posiadaczy pojazdów mechanicznych sprawy kolizji w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń, a także wypłata części świadczeń w toku postępowania likwidacyjnego – art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2013, poz. 392 j.t.). W konsekwencji odpowiedzialność ubezpieczyciela wynika z art. 436 k.c. w zw. z art. 822 § 4 k.c., które dają uprawnionemu do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej możliwość dochodzenia roszczeń bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Podstawą materialno – prawną żądań zadośćuczynienia jest art. 445 § 1 k.c. Ustawowa regulacja nie określa kryteriów ustalania jego wysokości, nie mniej jednak ma ono charakter całościowy i powinno stanowić pełną rekompensatę pieniężną za doznaną przez osobę poszkodowaną krzywdę (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1967 r., I CR 224/67, OSNC 1968/6/107 oraz z dnia 12 kwietnia 1972 r., II CR 57/72, OSNC 1972/10/183). Określając wysokość zadośćuczynienia sąd powinien brać pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej przez powoda krzywdy, a zwłaszcza zakres i trwałość uszczerbku na zdrowiu, stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, prognozę na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia) oraz wpływ doznanej szkody na możliwość prowadzenia dotychczasowego trybu życia.

Pomimo fakultatywnego charakteru zadośćuczynienia, okoliczności konkretnej sprawy uzasadniają, w ocenie sądu, przyznanie go na rzecz powodów. Należy tu podkreślić, iż ustalając wysokość zadośćuczynienia, sąd w żaden sposób nie jest związany procentowym uszczerbkiem na zdrowiu ustalonym przez biegłych lekarzy. Ta okoliczność ma jedynie dać pewną wskazówkę co do wielkości zadośćuczynienia, lecz w żaden sposób jej nie przesądza.

W przypadku M. M. Sąd uwzględnił zakres i charakter doznanych obrażeń (wygojone złamania obojczyk ze złamaniem osi trzonu, trzonu mostka, dwóch żeber, skręcenie kręgosłupa szyjnego, stłuczenie okolic stawu biodrowego i prawego kolana, uraz głowy z utratą przytomności, blizny okolic głowy i brzucha), stopień uszczerbku na zdrowiu (9 % z punktu widzenia rehabilitacji medycznej, 7 % z punktu widzenia neurologii oraz 3 % z punktu widzenia chirurgii plastycznej), rozmiar i czas trwania cierpień fizycznych zwłaszcza w pierwszym okresie po zdarzeniu, konieczność wieloaspektowego i długotrwałego leczenia, potrzebę wyreki ze strony osób trzecich, a także ujemne doznania towarzyszące samemu wypadkowi.

W odniesieniu do M. G. (1) należało mieć na uwadze zakres i charakter doznanych obrażeń (złamanie lewego obojczyka bez zniekształcenia z zanikiem mięśniowym barku, biczowy uraz kręgosłupa szyjnego, uraz głowy z możliwym niewielkim stłuczeniem prawego płata czołowego oraz blizny okolic głowy i klatki piersiowej), stopień uszczerbku na zdrowiu (7 % z punktu widzenia rehabilitacji medycznej, 7 % z punktu widzenia neurologii oraz 2 % z punktu widzenia chirurgii plastycznej), rozmiar i czas trwania cierpień fizycznych zwłaszcza w pierwszym okresie po zdarzeniu, konieczność wieloaspektowego i długotrwałego leczenia, potrzebę wyreki ze strony osób trzecich, a także ujemne doznania towarzyszące samemu wypadkowi.

W przypadku S. R. Sąd uwzględnił zakres i charakter doznanych obrażeń (stłuczenie klatki piersiowej oraz lewego kolana z następowym zapaleniem wysiękowym stawu kolanowego, a także blizny okolic prawego podudzia), stopień uszczerbku na zdrowiu (2 % z punktu widzenia rehabilitacji medycznej oraz 2 % z punktu widzenia chirurgii plastycznej), rozmiar i czas trwania cierpień fizycznych, potrzebę wyreki ze strony osób trzecich, a także ujemne doznania towarzyszące samemu wypadkowi.

Z drugiej strony nie można było pominąć w odniesieniu do powodów faktu zakończonych procesów leczenia oraz pozytywnych prognoz na przyszłość co do ich stanu zdrowia.

W świetle powyższych okoliczności Sąd uznał, że odpowiednim dla powodów zadośćuczynieniem będą kwoty odpowiednio : 47.500 złotych (M. M.), 40.000 złotych (M. G. (1)) oraz 10.000 złotych (S. R.), które uwzględniają

jego kompensacyjny charakter, przedstawiając ekonomicznie odczuwalną wartość i nie jest nadmierne w stosunku do aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa.

Przy uwzględnieniu wypłaconych uprzednio na rzecz powodów w toku postępowania likwidacyjnego świadczeń ostatecznie zasądzono kwoty : 27.500 złotych (47.500 złotych – 20.000 złotych) na rzecz M. M., 29.000 złotych (40.000 złotych – 11.000 złotych) na rzecz M. G. (1) oraz 8.600 złotych (10.000 złotych – 1.400 złotych) na rzecz S. R.. Jedynie w zakresie S. R. oddalono powództwo w pozostałej części jako wygórowane.

Żądania zasądzenia odszkodowania znajdowały swą podstawę w art. 444 § 1 k.c. zgodnie z którym w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. W rozpoznawanej sprawie należało rozstrzygnąć kwestię rozmiaru szkody w postaci kosztów leczenia, pomocy ze strony osób trzecich oraz zniszczonej odzieży.

Zgromadzony materiał dowodowy potwierdził w przypadku M. M. zasadność zakupu kamizelki ortopedycznej (400 złotych), koszty wizyty lekarskiej (170 złotych), zabiegów rehabilitacyjnych (560 złotych) oraz stosowania leków (2 x 35 złotych + 3 x 10 złotych = 100 złotych), a więc wydatków w łącznej wysokości 1.230 złotych. Nadto powód wymagał okresowej pomocy ze strony osób trzecich, która obliczona została z uwzględnienie podanej przez eksperta z zakresu rehabilitacji medycznej liczby godzin oraz miarodajnej stawki stosowanej przez (...) Komitet Pomocy (...) wynoszącej 9,50 zł za jedną godzinę opieki (14 dni x 5h + 35 dni x 4h + 44dni x 2h = 298h x 9,50 złotego tj. 2.831 złotych). Jednocześnie Sąd uznał za wiarygodne twierdzenia powoda co do zakresu zniszczonych przedmiotów osobistych, których wartość nie pozostawała wygórowana (1.650 złotych).

Łącznie zatem wymiar poniesionej szkody objął kwotę 5.711 złotych (1.230 złotych + 2.831 złotych + 1.650 złotych), co przy uwzględnieniu wypłaconych w toku postępowania likwidacyjnego świadczeń z tego tytułu (915,96 złotych, 496 złotych oraz 1.124,50 złotych, łącznie 2.536,46 złotych) prowadziło do przyznania na rzecz M. M. żądanej kwoty 3.057 złotych z uwzględnieniem normy art. 321 § 1 k.p.c. (5.711 złotych – 2.536,46 złotych = 3.174,54 złotych), przy czym 2.535 złotych tytułem kosztów leczenia oraz pomocy osób trzecich, zaś 522 złote tytułem zniszczonych przedmiotów osobistych.

W odniesieniu do M. G. (1) wykazano zasadność zakupu ortezy (400 złotych), kosztów wizyty lekarskiej (170 złotych), zabiegów rehabilitacyjnych (1.120 złotych) oraz stosowania leków (40 złotych + 9 x 10 złotych = 130 złotych), a więc wydatków w łącznej wysokości 1.820 złotych. Nadto powód wymagał okresowej pomocy ze strony osób trzecich, która obliczona została z uwzględnienie podanej przez eksperta z zakresu rehabilitacji medycznej liczby godzin oraz miarodajnej stawki stosowanej przez (...) Komitet Pomocy (...) wynoszącej 9,50 zł za jedną godzinę opieki (60 dni x 3h + 13 tygodni x 3h = 219h x 9,50 złotego tj. 2.080,50 złotych). Jednocześnie Sąd uznał za wiarygodne twierdzenia powoda co do zakresu zniszczonej odzieży (koszula i garnitur wizytowy, których wartość nie pozostawała wygórowana (1.760 złotych).

Łącznie zatem wymiar poniesionej szkody objął kwotę 5.660,50 złotych (1.820 złotych + 2.080,50 złotych + 1.760 złotych), co przy uwzględnieniu wypłaconych w toku postępowania likwidacyjnego świadczeń z tego tytułu (664,16 złotych + 90 złotych, łącznie 754,16 złotych) prowadziło do przyznania na rzecz M. G. (1) żądanej kwoty 3.859 złotych z uwzględnieniem normy art. 321 § 1 k.p.c. (5.660,50 złotych – 754,16 złotych = 4.906,34 złotych), przy czym 2.099 złotych tytułem kosztów leczenia oraz pomocy osób trzecich, zaś 1.760 złotych tytułem zniszczonych przedmiotów osobistych.

S. R. w związku z wypadkiem z dnia 13 września 2012 roku poniósł uzasadnione wydatki rzędu 130 złotych (konsultacja ortopedyczna – 100 złotych oraz badanie RTG – 30 złotych). Nadto wymagał okresowej pomocy ze strony osób trzecich, która obliczona została z uwzględnienie podanej przez eksperta z zakresu rehabilitacji medycznej liczby godzin oraz miarodajnej stawki stosowanej przez (...) Komitet Pomocy (...) wynoszącej 9,50 zł za jedną godzinę opieki (7 dni x 2h + 14 dni x 1h = 28h x 9,50 złotego tj. 266 złotych). Uwzględniając wypłaconą z tego tytułu w

toku postępowania likwidacyjnego kwotą 130 złotych na rzecz S. R. zasądzono kwotą 266 złotych (396 złotych – 130 złotych), a w pozostałym zakresie żądanie jako nieudowodnione zostało oddalone.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 455 k.c. uwzględniając żądania powodów (pozew oraz pismo procesowe z dnia 14 kwietnia 2017 roku), datę zgłoszenia szkody na etapie postępowania likwidacyjnego, treść art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392 j.t.) oraz ustawy zakaz orzekania ponad żądanie (art. 321 § 1 k.p.c.). Ostatecznie termin wymagalności świadczeń ubocznych został określony w następujący sposób :

I. w przypadku M. M. :

- a) 24.500 złotych tytułem zadośćuczynienia od dnia 11 grudnia 2014 roku (data doręczenia pozwu k.32);
- b) 3.000 złotych tytułem zadośćuczynienia od dnia 27 kwietnia 2017 roku (data doręczenia pisma procesowego ze zmodyfikowanym żądaniem k.651a);
- c) 1.500 złotych (978 złotych + 522 złotych) tytułem odszkodowania od dnia 11 grudnia 2014 roku (data doręczenia pozwu k.32);
- d) 1.557 złotych tytułem odszkodowania od dnia 27 kwietnia 2017 roku (data doręczenia pisma procesowego ze zmodyfikowanym żądaniem k.651a);

II. w przypadku M. G. (1) :

- a) 7.840 złotych tytułem zadośćuczynienia od dnia 11 grudnia 2014 roku (data doręczenia pozwu k.32);
- b) 21.160 złotych tytułem zadośćuczynienia od dnia 27 kwietnia 2017 roku (data doręczenia pisma procesowego ze zmodyfikowanym żądaniem k.651a);
- c) 2.260 złotych (500 złotych + 1.760 złotych) tytułem odszkodowania od dnia 11 grudnia 2014 roku (data doręczenia pozwu k.32);
- d) 1.599 złotych tytułem odszkodowania od dnia 27 kwietnia 2017 roku (data doręczenia pisma procesowego ze zmodyfikowanym żądaniem k.651a);

III. w przypadku S. R. :

- a) 8.600 złotych tytułem zadośćuczynienia od dnia 11 grudnia 2014 roku (data doręczenia pozwu k.32);
- b) 266 złotych tytułem odszkodowania od dnia 11 grudnia 2014 roku (data doręczenia pozwu k.32).

Wysokość odsetek została określona na podstawie art. 481 § 2 k.c. z uwzględnieniem zmiany treści przepisu, jaka nastąpiła z dniem 1 stycznia 2016 roku w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015, poz. 1830). Tym samym w okresie do dnia 31 grudnia 2015 roku przyznano odsetki w wysokości odsetek ustawowych, zaś w okresie od dnia 1 stycznia 2016 roku w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie.

Powództwa podlegały natomiast oddaleniu co do żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanej za skutki zdarzenia z dnia 13 września 2012 roku w przyszłości. W toku prowadzonego postępowania nie zostały bowiem wykazane żadne okoliczności, które wskazywałyby na możliwość wystąpienia innych jeszcze negatywnych skutków zdarzenia niż te, które ujawniły się do tej pory, a procesy leczenia uległy zakończeniu. Należy mieć jednak na względzie, że rozstrzygnięcie to nie pozbawia powódki możliwości dochodzenia roszczeń w przyszłości w przypadku ewentualnego ujawnienia się dalszych skutków wypadku. Zgodnie bowiem z treścią (...) § 3 k.c. w razie wyrządzenia szkody na

osobie, przedawnienie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem trzech lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zdanie 2 k.p.c. uznając, że M. M. oraz M. G. (1) ulegli tylko co do nieznacznej części swych żądań. W przypadku S. R. orzeczono zgodnie z zasadą stosunkowego rozliczenia kosztów procesu (art. 100 zdanie 1 in fine k.p.c.) przyjmując, że powód wygrał w 88 % (8.866 złotych / 10.100 złotych).

W powyższym kontekście pozwany zobowiązany został do zwrotu całości kosztów procesu poniesionych przez M. M. – 4.717 złotych (1.300 złotych tytułem opłaty od pozwu, 2.400 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa oraz 1.000 złotych tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłych) oraz M. G. (1) – 3.922 złote (505 złotych tytułem opłaty od pozwu, 2.400 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa oraz 1.000 złotych tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłych).

W przypadku S. R. koszty procesu objęły kwotę 6.140,97 złotych, w tym po stronie powoda 3.665,80 złotych (505 złotych tytułem opłaty od pozwu, 2.400 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa oraz 743,80 złotych tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłych), zaś po stronie pozwanej 2.475,17 złotych (2.400 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa oraz 58,17 złotych tytułem wynagrodzenia biegłego za sporządzenie ustnej uzupełniającej opinii w stosunku do powoda k.652 – 116,33 złote / 2, opinia była wydana także w stosunku do powoda M. G. (1)). Powoda zgodnie z powyższą zasadą powinny obciążać koszty w wysokości 736,92 złotych (0,12 x 6.140,97 złotych), skoro jednak faktycznie poniósł koszty w kwocie 3.665,80 złotych, pozwana winna zwrócić S. R. kwotę 2.928,88 złotych (3.665,80 złotych - 736,92 złotych).

W toku niniejszego postępowania wygenerowane zostały również koszty sądowe, które tymczasowo poniósł Skarb Państwa.

W odniesieniu do M. M. koszty te objęły kwotę 1.087,27 złotych, w tym 228 złotych tytułem opłaty od rozszerzonej części powództwa (4.557 złotych x 0,05) oraz 859,27 złotych tytułem wynagrodzenia biegłych (250,34 złotych – k.573, 563,89 złotych – k.620, 45,04 złotych – k.591). Należy jedynie zaznaczyć, że uzupełniająca ustna opinia biegłego z zakresu neurologii (k.586) dotyczyła zarówno M. M., jak i M. G. (1), stąd jej koszt został równomiernie podzielony. Uwzględniając zasadę ponoszenia kosztów procesu Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 1.087,27 złotych.

Nieuiszczone koszty sądowe w przypadku M. G. (1) objęły kwotę 2.130,42 złotych, w tym 1.138 złotych tytułem opłaty od rozszerzonej części powództwa (22.759 złotych x 0,05) oraz 992,42 złotych tytułem wynagrodzenia biegłych (110,12 złotych k.573, 465,84 złotych – k.620, 121,15 złotych – k.632, 160,19 złotych – k.591, 90,08 złotych – k.591 oraz 45,04 złotych – k.591). W tym przypadku również uwzględniono wydanie uzupełniającej ustnej opinii biegłego z zakresu neurologii (k.586) odnośnie M. G. (1) i M. M.. Uwzględniając zasadę ponoszenia kosztów procesu Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 2.130,42 złotych.

W sprawie z powództwa S. R. nieuiszczone koszty sądowe wyniosły 586,99 złotych tytułem wynagrodzenia biegłych (465,84 złotych – k.620 oraz 121,15 złotych – k.632). Uwzględniając zasadę ponoszenia kosztów procesu Sąd nakazał pobrać tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwoty : 70,44 złotych (586,99 złotych x 0,12) od S. R. oraz 516,55 złotych (586,99 złotych x 0,88) od pozwanego.

Jednocześnie w myśl art. 84 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd z urzędu zwraca stronie wszelkie należności z tytułu wydatków, stanowiące różnicę między kosztami pobranymi od strony a kosztami należnymi. Przepisy art. 80-82 stosuje się odpowiednio do zwrotu zaliczki – art. 80 ust. 2 ustawy. W toku niniejszego postępowania S. R. uiszczył zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 800 złotych (k.493), przy czym

wykorzystana ona została jedynie w zakresie kwoty 743,80 złotych. Tym samym różnica w kwocie 56,20 złotych (800 złotych - 743,80 złotych) podlegała zwrotowi na rzecz powoda.